

Pályázati felhívás

„A celli kékszellem” Alapítvány 2017. nyarán Kemenesalja diákjai számára helytörténeti pályázatot hirdet, **Mária Tenyerén** címmel. A pályázat közvetlen környezetünk, városunk múltjának megismerésére ösztönöz.

Pályázati feltételek:

A pályázati adatlap és a kérdések elérhetőek lesznek *Harangozó Miklós – Mária tenyerén* című könyvének bemutatóján (Kresznerics Könyvtár, 2017. június 28., 5:30 óra), valamint azt követően a helyi iskolák honlapjain. A pályázat két korcsoport, 10-12 és 13-18 évesek számára külön-külön kerül meghirdetésre. A pályázat beadásának határideje 2017. október 1., eredményhirdetés egy héttel később. Az elkészült pályázatokat a helyi iskolák titkárságain várjuk, vagy az alapitvany@acellikekszellem.hu email címre.

Ajánlott irodalom:

Harangozó Miklós: *MÁRIA TENYERÉN - Történetek Kis-Czell életéből*, (1739-1916)

Porkoláb István: *Celldömölk, Kismáriacell Szabadalmas Mezőváros története* (1927)

Díjazás

A versenyzők között könyvjutalmakat osztunk ki, és a korcsoportonként legeredményesebb három-három diákkal 2017. októberében az ausztriai Máriazell kegyhelyére látogatunk egynapos kirándulásra, idegenvezetéssel, teljes ellátással.

Különdíj

Az az osztály, ahonnan a teljes létszámához viszonyítva a legtöbb pályázat érkezik, egy kirándulást szerez az egész osztályuknak a Mesteri Termál fürdőbe utazással, a fürdő éttermében ebéddel, frissítővel. (A kirándulás időpontját az osztály dönti el.)

Minden pályázó emléklapot kap.

"Csak a szeretet vezessen, minden tettemben" - Berecz Erzsébet SKOLASZTIKA

„A celli kékszellem” ALAPÍTVÁNY 2017

MÁRIA TENYERÉN - Helytörténeti pályázat

I. kategória: 10-12 éveseknek 2. oldal

II. kategória: 13-18 éveseknek 9. oldal

MÁRIA TENYERÉN - Helytörténeti pályázat

(Kategória: 10-12 éveseknek)

Neved:

Iskolád és osztályod:

Email-es elérhetőséged:

Hányadik osztályt kezded a 2017/18-as tanévben?

Felkészítőd (tanárod) neve:

I. FELADAT: Válaszolj az alábbi kérdésekre! Nem lesz nehéz dolgod, mert a válaszok szinte minden esetben a *Mária tenyerén* című könyv fejezeteinek sorrendjét követik. A *Kronológia* című rész szintén sokat segíthet! Kellemes kutatást kívánunk!

1. Melyik év melyik hónapjában érkezett meg először környékünkre Koptik Odó? (*Prológus*. 1 pont)
2. Hány kemenesaljai település nevét említi a *Börleszk* című történet? (Csak a számot kell leírni, 1 pont)
3. Melyek voltak a leggyakrabban használt nyelvek 1748-ban Kismáriacellben? (*I-re a pontot*. 3 pont)
4. Mennyi idő alatt készült el híres kegytemplomunk? (*I-re a pontot*. 1 pont)
5. Miért különleges a kegytemplom belsejében álló kápolna homlokzatán lévő címer? (*I-re a pontot*. 2 pont)
6. Ki építtette a kegytemplom mögött álló kálvária épületét? (*Anna*. 1 pont)

7. Mi volt Thomas Bohacz foglalkozása, hány napot töltött Kismáriacellben, és hol volt a szállása a könyv szerint? (*Kém a kegyhelyen.* 3 pont)
8. Melyik helyet hívják „osztrák Montecassinónak, és mi köze helytörténetünkhöz? (*Kém a kegyhelyen.* 2 pont)
9. Ki festette a kegytemplomban a Nepomuki Szent János történetét ábrázoló oltárképet? (*Anna.* 1 pont)
10. Mire emlékezteti a művészt a Szűzanya ruhája Horváth János hálaajándékán, és hol tekinthetjük meg ezt az alakot a mai Celldömölkön? (*Anna.* 2 pont)
11. Mely hangszerrel kápráztatta el Fest György a kegytemplom zarándokait az *Anna* című fejezet szerint? (1 pont)
12. Miért különleges a kegytemplom főkapujának kilincse? (*Anna.* 1 pont)
13. Melyik volt Cell legelső kereskedőháza, és mi volt az építészeti különlegessége? (*Sub pondere crescit.* 2 pont)
14. Mely fogadók üzemeltek Kismáriacellben a bencés rend betiltásának idején, és kik voltak a tulajdonosaik? (*Sub pondere crescit.* 6 név, 6 tulajdonos, 12 pont)
15. Ki volt a „kalapos apát” a *Sub pondere crescit* című történet szerint? (1 pont)
16. Hány háza volt Kis-Czellnek 1790-ben? (*Sub pondere crescit.* 1 pont)

17. Sorolj fel 7 olyan állandó jelzőt, mellyel Dukai Takách Juditot illették tisztelői!
(*Minden jó, ha vége jó.* 7 pont)
18. Mi volt Francsics Károly borbélyinas hatalmas tévedése a kis-czelli Mária szoborral kapcsolatban? (*Egy korhely Kis-Czellben.* 1 pont)
19. Melyik évben járt Lendvay Márton és Hivatal Anikó Kis-Czell mezővárosban, és miért? (*Szivessen, Balatonfüred!* 2 pont)
20. A történet szerint mit ebédelt Vas Gereben a Korona szállóban celli látogatása idején? (*Egy nap majd megírom.* 2 pont)
21. Mikor épült fel a celli Szentháromság-szobor, milyen felirat díszíti, és mely figurák vannak a négy sarkán? (*Te utannad epedek.* 6 pont)
22. Mi történt Pausz Amanddal az 1809-es francia katonai betörés eredményeként? (*A kis-czelli fehér ember.* 1 pont)
23. Hogy hívták azt a három csinos leányt, akik közreműködtek az 1848-as celli toborzásnál? (*A kis-czelli fehér ember.* 3 pont)
24. Melyik évben, és hogyan halt meg Vidos József, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc egyik legnagyobb kemenesaljai alakja? (*A kis-czelli fehér ember.* 2 pont)
25. Mely települések börtöneiben raboskodott Rómer Flóris a szabadságharcban betöltött szerepe miatt? (*Amit ma megtehetsz.* 4 pont)

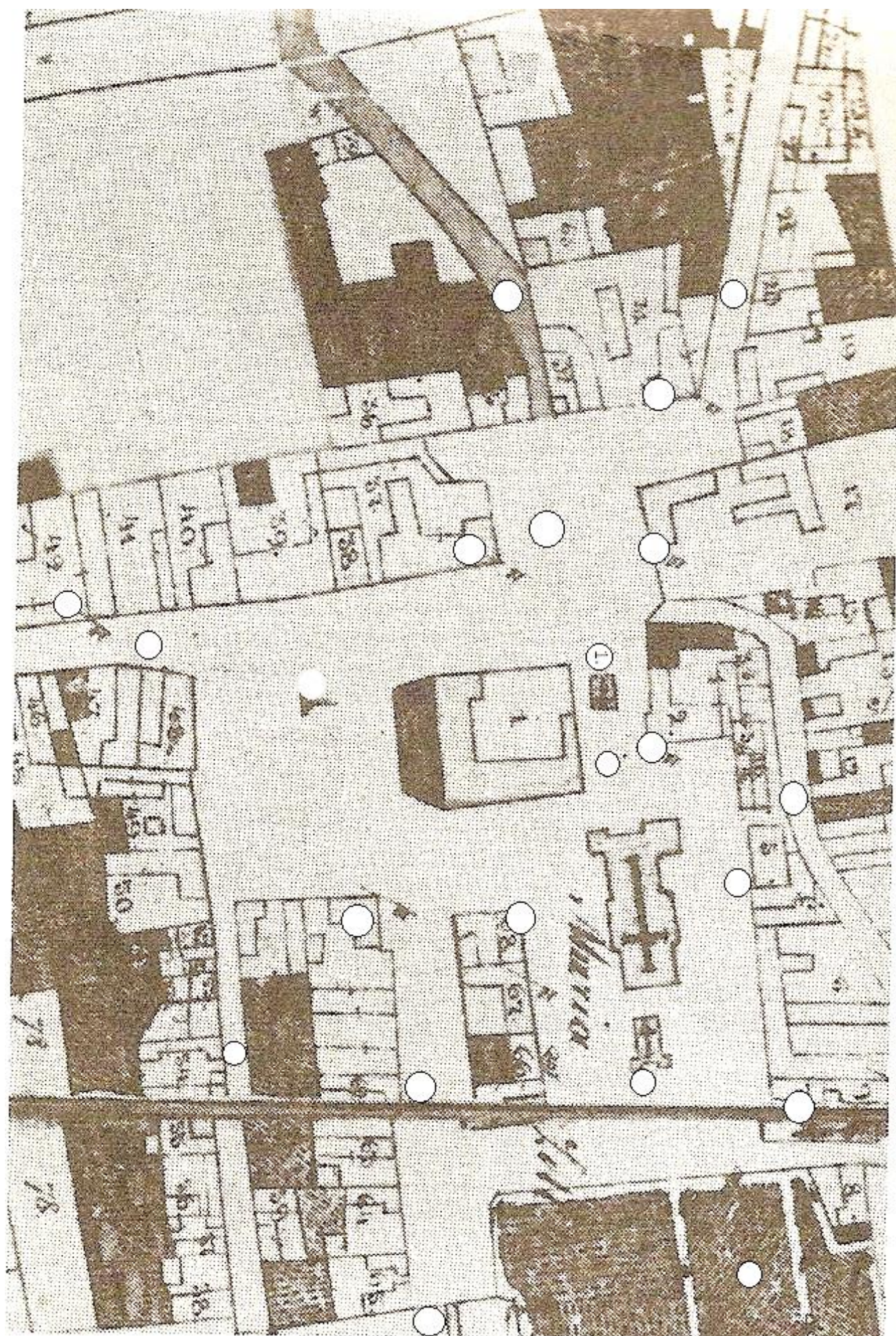
26. Melyik nagyon régi költőt idézi Rómer Flóris az *Amit ma megtehetsz* című fejezetben? (1 pont)
27. Milyen kövek felhasználásával készült a pórdömölki apátság épülete? (*Amit ma megtehetsz*. 3 pont)
28. Hány freskót dokumentált Rómer Flóris a pórdömölki apátságban, és melyek voltak ezek? (*Amit ma megtehetsz*. 3 pont)
29. Hol volt egykor a „szegények háza” a pórdömölki apátságban? (*Amit ma megtehetsz*. 1 pont)
30. Legalább hány napig tartott a valóságban Eötvös Loránd Ság hegyi kísérlet-sorozata? (*Hamlet furulyája*. 1 pont)
31. Mely híres magyar szabadságharcosok nevei hangzanak el *A császár fesztelen* című fejezetben? (4 pont)
32. Hogy nevezték eredetileg a Dózsa György utcát és a Budai Nagy Antal utcát? (*A császár fesztelen*. 2 pont)
33. Melyik család építette át, és tette a város egyik legszebb polgárházává a Szentháromság tér délkeleti sarkán álló *Griffes-házat*? (*Amit ma megtehetsz*. 1 pont)
34. Hol volt a kápolna az egykori zárdai leányiskola épületében, és ki festette a mennyezetét díszítő freskókat? (*Én celli apáca akarok lenni!* 2 pont)
35. Hogy hívták Kis-Czell eredeti harangjait? (*Egy udvarias nemzet*. 4 pont)

36. Mi volt Göttmann Bódog Félix édesapjának foglalkozása? (Egy udvarias nemzet. 1 pont)
37. Milyen stílusban épült a Dingreve család otthona a Kossuth utcában? (Ne fessd a falra. 1 pont)
38. Mik voltak azok a problémák, melyek az 1910-es évek elején foglalkoztatták a celli újságírókat? Sorolj fel 5-öt! (Ne fessd a falra. 5 pont)
39. Mi volt az a mondat, mellyel Berecz Erzsébet bízta a celli állomáson áthaladó katonákat? (Viszik a Lászlót. 1 pont)
40. Nagyboldogasszony Kegytemplom külső homlokzatán, hány MÁRIA monogrammot látsz összesen?

II. FELADAT: KIS-CZELL, 1859.

A *Mária tenyerén* című könyvben olvasható ismeretanyag alapján azonosítsd a karikával jelölt helyeket a következő oldalon lévő térképen! Vigyázz, mára már sok utcánév megváltozott! 10 helyszínt kell megtalálnod az alábbiak közül (maximálisan 10 pontért)!

1. A Szent Anna-kápolna	12. A Vásártér utca
2. A vásártér	13. A Korona szálló eredeti helye
3. A Pápai utca	14. A Joachim-ház
4. A Szentháromság-szobor	15. A Szarvas vendéglő
5. A Mester-ház	16. A Pap-kert
6. A Mesteri utca	17. A Vörös Ökör vendéglő
7. A Bárány vendéglő	18. A Pap-piac
8. A Kis utca	19. A Dömölki utca
9. A Gyarmathy tér	20. Az Angyal vendéglő
10. A Sági utca	21. Városunk legrégebbi kereskedő háza
11. A Fekete Sas vendéglő	22. A Liphay János által emelt épület

MÁRIA TENYERÉN - Helytörténeti pályázat

(II. kategória: 13-18 éveseknek)

Neved:

Iskolád és osztályod:

Email-es elérhetőséged:

Hányadik osztályt kezded a 2017/18-as tanévben?

Felkészítőd (tanárod) neve:

III. FELADAT: A *Mária tenyerén* című könyv alapján töltsd ki az alábbi kérdőívet! A kérdések sok esetben a kötet fejezeteinek sorrendjét követik, és a *Kronológia* című rész is sokat segíthet. Kellemes kutatást kívánunk!

1. Mely - a kötetben megemlített - személyekre utalhatnak az *Ajánlás* sorai? (Donáttal és Istvánnal kapcsolatosan helytörténetre gondolj, *Flóris* esetében két megoldás is lehetséges! 4 pont)
2. Melyik év melyik hónapjában érkezett meg először környékünkre Koptik Odó? (1 pont)
3. Hány kemenesaljai település nevét említi a *Börleszk* című történet? (Csak a számot kell leírni, 1 pont)
4. Mely nyelveket használták a leggyakrabban Kismáriacellben 1748-ban? (3 pont)
5. Mennyi idő alatt készült el híres kegytemplomunk? (1 pont)

6. Miért különleges a kegytemplom belsejében álló kápolna homlokzatán lévő címer?
(2 pont)
7. Mik azok a címerpajzsok? (1 pont)
8. Melyik két „testvérületet” alapította Koptik Odó Kismáriacellben? (2 pont)
9. Mi volt Thomas Bohacz foglalkozása, hány éves volt a férfi a *Kém a kegyhelyen* című történet idején, hány napot töltött Kismáriacellben, és hol volt a szállása a könyv szerint? (4 pont)
10. Melyik helyet hívják „osztrák Montecassinónak,” és mi köze helytörténetünkhöz?
(2 pont)
11. Hol működött az *apothék* (patika) Kismáriacellben? (1 pont)
12. Hány szobája volt a kismáriacelli ispotálynak (kórháznak) 1752-ben? (1 pont)
13. Ki festette a kegytemplomban a Nepomuki Szent János történetét ábrázoló oltárképet? Ki volt a kismáriacelli apát a festmény elkészülése idején? (2 pont)
14. Mely építészeti mintát követik a kegytemplom bolthajtásai? (1 pont)
15. Mire emlékezteti a művészt a Szűzanya ruhája Horváth János hálaajándékán, és hol tekinthetjük meg ezt az alakot a mai Celldömölkön? (2 pont)
16. Hány segítő „novíciust” alkalmazott Koptik Odó 1750-ben, hogy segítsék a kegyhely munkáját? (1 pont)

17. Mely hangszerrel kápráztatta el Fest György a kegytemplom zarándokait az *Anna* című fejezetben? (1 pont)
18. Miért különleges a kegytemplom főkapujának kilincse? (1 pont)
19. A kegytemplom melyik oltára emlékeztette Ráskay/Rátky Annát a burjánzó, lápi rétekre az *Anna* című történetben? (1 pont)
20. Melyik volt Cell legelső kereskedőháza, és mi volt az építészeti különlegessége? (2 pont)
21. Mely fogadók üzemeltek Kismáriacellben a bencés rend betiltásának idején, és kik voltak a tulajdonosaik? (6 név, 6 tulajdonos, 12 pont)
22. Ki volt a „kalapos apát” a *Sub pondere crescit* című történet szerint? (1 pont)
23. Melyik nőalak *grisaille* freskója díszíti a rendház étkezőjének déli falát? (1 pont)
24. Hány háza volt Kis-Czellnek 1790-ben? (1 pont)
25. Mennyi pénzt fizetett árverésen a rábakovácsi gróf Batthyány Miksa az apátság nemes boraiért? (1 pont)
26. Hogy hívták azt a csecsemőt, kinek holtteste egy ideig a pórdömölki apátság tornyának aljában kialakított kriptában nyugodott? (1 pont)
27. Mikor fogadták a Kis-Czell mezővárossá válásáról szóló okiratot a pápai postaállomáson? (1 pont)

28. Mi volt a címe Pausz Amand 1797-ben kiadott könyvecskéjének, mely a celli búcsújárások rendjét ismertette? (1 pont)
29. Hol állt egykor Pausz Amand szülőháza, és mi lett vele? (2 pont)
30. Sorolj fel 7 olyan állandó jelzőt, mellyel Dukai Takách Juditot emlegették tisztelői! (7 pont)
31. A könyv szerint mikor indult a hajnali *delizsánc* Pápa irányába? (1 pont)
32. Mi volt Francsics Károly borbélyinas vaskos tévedése a kis-czelli Mária szobor történetével kapcsolatban? Mi az igazság? (2 pont)
33. Melyik évben járt Lendvay Márton és Hivatal Anikó Kis-Czell mezővárosban, és miért? (2 pont)
34. A temető melyik részén található ma a „régibencések sírhelye”? (1 pont)
35. A történet szerint mit ebédelt Vas Gereben a Korona szállóban, celli látogatása idején? (2 pont)
36. Melyik család volt Molnár Mihály kis-czelli városbíró otthonának előző tulajdonosa? (1 pont)
37. Mikor épült fel a celli Szentháromság-szobor, milyen felirat díszíti, és mely figurák állnak a négy sarkán? (6 pont)
38. Mi történt Pausz Amanddal az 1809-es francia betörés eredményeként? (1 pont)

39. Hogy hívták azt a három csinos leányt, akik közreműködtek az 1848-as celli toborzásnál? (3 pont)
40. Mikor volt a *celli csata*, és melyek voltak a legfontosabb mozzanatai? (3 pont)
41. Melyik évben, és hogyan halt meg Vidos József, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc egyik legnagyobb kemenesaljai alakja? (2 pont)
42. A hagyomány szerint hol búslakodott gróf Batthyány Lajos kis-czelli látogatásakor, 1848. október havának 7. napján? (1 pont)
43. Ki rendelt el szesztilalmat Kis-Czellben 1860. augusztus 20-án, és mely eseménytől való félelem indította e cselekedetre? (2 pont)
44. Mely települések börtöneiben raboskodott Rómer Flóris a szabadságharcban betöltött szerepe miatt? (4 pont)
45. Melyik antik költőt idézi Rómer Flóris az *Amit ma megtehetsz* című fejezetben? (1 pont)
46. Milyen kövek felhasználásával készült a pórdömölki apátság épülete? (3 pont)
47. Mi történt az elpusztult pórdömölki kolostor köveivel? (2 pont)
48. Hány ősi freskót tárt fel Rómer Flóris a pórdömölki apátságban, és melyek voltak ezek? (3 pont)
49. Hol volt egykor a „szegények háza” a pórdömölki apátságban? (1 pont)

50. Hová lett eltemetve Savanyó József egyik nagyapja? (1 pont)
51. Kiket hívtak Cellben „bozótiak”-nak?
52. Mit jelent a „*Pro hac domo palpitabat*” felirat, és hogy kötődik a celli helytörténethez? (2 pont)
53. Melyik német kancellár itta rendszeresen a sági bort, hogy savszegénységét gyógyítsa? (1 pont)
54. Legalább hány napig tartott a valóságban Eötvös Loránd Ság hegyi kísérlet-sorozata? (1 pont)
55. Mely híres magyar szabadságharcosok nevei hangzanak el *A császár fesztelen* című fejezetben? (4 pont)
56. Mi volt a Dózsa György utca és a Budai Nagy Antal utca eredeti neve? (2 pont)
57. Hol folyt annak a hadgyakorlatnak az utolsó összecsapása, melynek során Ferencz József a celli rendházban töltött egy éjszakát 1895. szeptember 16/17-én? (1 pont)
58. Melyik család építette át, és tette a város egyik legelegánsabb polgárházává a Szentháromság tér délkeleti sarkán álló *Griffes-Házat*? (1 pont)
59. Hol volt a kápolna az egykori zárdai leányiskola épületében, és ki festette a mennyezetét díszítő freskókat? (2 pont)
60. Hogy hívták Kis-Czell eredeti harangjait? (4 pont)

61. Mi volt Göttmann Bódog Félix édesapjának foglalkozása? (1 pont)
62. Milyen stílusban épült a Dingreve család otthona a Kossuth utcában, és mi az épület mai házszáma? (2 pont)
63. Mik voltak azok a problémák, melyek az 1910-es évek elején foglalkoztatták a celli újságírókat? Sorolj fel 5-öt! (5 pont)
64. Mi volt az a mondat, mellyel Berecz Erzsébet biztatta a celli állomáson áthaladó katonákat? (1 pont)
65. Hol volt Cellben a legendás Griff szálló?

IV. FELADAT: KIS-CZELL, 1859.

A *Mária tenyerén* című könyvben olvasható ismeretanyag alapján azonosítsd a karikával jelölt helyeket a következő oldalon lévő térképen! Vigyázz, mára már sok utcanev megváltozott! (Maximálisan 21 pontért.)

12. A Szent Anna-kápolna	12. A Vásártér utca
13. A vásártér	13. A Korona szálló eredeti helye
14. A Pápai utca	14. A Joachim-ház
15. A Szentháromság-szobor	15. A Szarvas vendéglő
16. A Mester-ház	16. A Pap-kert
17. A Mesteri utca	17. A Vörös Ökör vendéglő
18. A Bányás vendéglő	18. A Pap-piac
19. A Kis utca	19. A Dömölki utca
20. A Gyarmathy tér	20. Az Angyal vendéglő
21. A Sági utca	21. Városunk legrégebbi kereskedő háza
22. A Fekete Sas vendéglő	22. A Liphay János által emelt épület

